

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 43, 2016

2016-10-24

Sammanfattning

Sedan OPEC i september meddelade att de förhandlar om och ser över en gemensam produktionsminskning eller snarare ett bestämt produktionstak så har priset på månadskontrakten för Brentolja gått upp med åtta procent och nådde under förra veckan de högsta nivåerna på 12 månader.

Brentoljan handlades under vissa dagar i förra veckan för över 53 dollar per fat. Marknaden styrs dock fortfarande av ett överutbud då en faktisk produktionsminskning trots allt inte skett, utan det är snarare risken för en eventuell minskning som räknas in i priset och är förklaringen till prisökningen.

Den europeiska gasmarknaden har under de senaste två veckorna styrts av en mer ansträngd situation mellan utbud och efterfrågebalans, vilket framför har fått det brittiska hubbpriset NBP att gå upp. Det brittiska hubbpriset steg till strax under 46 pence per therm under fredagens handel, vilket var en stark uppgång från veckan innan då priset låg på runt 42 pence per therm. Det är framför allt färre LNG-leveranser och kallare väder som fått priserna att reagera.

Kolpriserna i Europa har under de senaste två veckorna kommit upp i samma nivåer som för två år sedan. Det europeiska referenspriset API 2 stängde efter vecka 42 på 79,15 dollar per ton, från att ha varit uppe och vänt över 80 dollar per ton tidigare under veckan. Framför allt är det ökande kolpriser på stillhavsmarknaden som drar med sig de europeiska kolpriserna upp. Stillhavsmarknaden har den senaste tiden präglats av en ansträngd utbudssituation samtidigt som inköpare i Kina och Sydkorea köper mycket kol för lageruppbyggnad inför vintern

Priset på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet (ETS) har under de två senaste veckorna fått stöd av stigande kolpriser och att mycket fransk kärnkraft är avstängd på grund av säkerhetskontroller, vilket ökar efterfrågan på fossilbaserad kraftproduktion.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	3
Naturgasmarknaderna	6
Nyheter i korthet: Naturgas	7
Kolmarknaderna	9
Utsläppsrätter	10

Priser vid stängning efter vecka 43

Olja	ICE Brent, front month
	51,78 USD/fat ↑
Naturgas	ICAP TTF, day ahead
	19,90 EUR/MWh ↓
Kol	ICE AP12, front month
	79,15 USD/ton ↑
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	5,89 EUR/ton ↑

Kommande seminarium med Nätverket Olja och Gas – NOG:

Future gas demand and supply in Europe – market decision or politics?

Datum: 29 november

Tid: 14:00–16:00 (efteråt serveras kaffe med möjlighet till fortsatt diskussion)

Plats: Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A, Stockholm

För mer info: www.nog.se

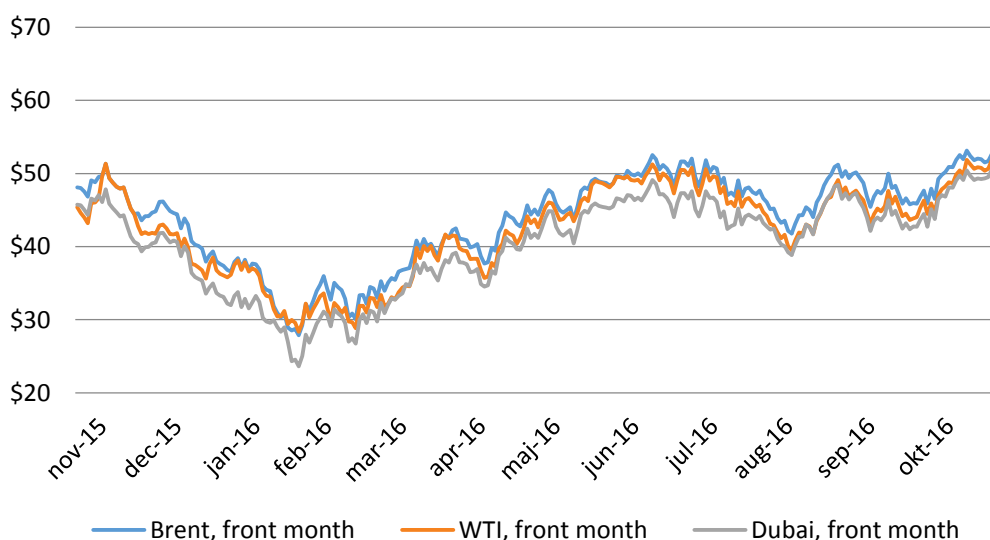
Oljemarknaderna

Sedan OPEC i september meddelade att de förhandlar om och ser över en gemensam produktionsminskning eller snarare ett bestämt produktionstak så har priset på månadskontrakten för Brentolja gått upp med åtta procent och nådde under förra veckan de högsta nivåerna på 12 månader. Brentoljan handlades under vissa dagar i förra veckan för över 53 dollar per fat. Marknaden styrs dock fortfarande av ett överutbud då en faktisk produktionsminskning trots allt inte skett, utan det är snarare risken för en eventuell minskning som räknas in i priset och är förklaringen till prisökningen.

Det finns fortfarande många frågetecken kring hur OPEC ska lyckas enas om en gemensam produktionsminskning och många av de länder som av olika anledningar minskat sin produktion de senaste åren vill gå in i förhandlingarna med rätten att få återgå till sina tidigare produktionsnivåer. Värt att notera är också att Libyen, Iran och Nigeria inte är medtagna i det förslag som har presenterats. Vidare signalerade Irak under helgen att de eventuellt inte kommer att gå med på ett gemensamt produktionstak inom OPEC. Nyheten fick priset att gå ned en aning och Brent handlades under måndagen för strax under 52 dollar per fat.

Det nordamerikanska referenspriset WTI har följt samma trend som Brent och handlades för strax under 51 dollar per fat under förra veckan. Det är framför allt nyheten om OPEC:s eventuella produktionsminskning som ger stöd åt priset men också rapporter om att de amerikanska kommersiella oljelagren minskade med 5,2 miljoner fat, till 468 miljoner fat, enligt EIA.

Råoljepriser (USD/fat)

Källa: Montel

Nyheter i korthet: Olja

Iran signalerar att de närmar sig en produktion på 4 miljoner fat per dag

Produktion: Iran meddelar att de förväntar sig nå en produktionsnivå på runt fyra miljoner fat per dag de kommande veckorna. En sådan ökning skulle förändra förutsättningarna för den eventuella överenskommelsen om produktionsminskning som OPEC ska besluta om i november.

Ali Kardor, VD för Irans statliga oljebolag, kritiserar sekundära källor för Irans oljeproduktion för att rapportera för låga siffror. Iran har för tillfället en produktionskapacitet på 3,89 miljoner fat per dag och landet har satt upp som mål att öka sin export till 2,4 miljoner fat per dag, från nuvarande 2,2 miljoner fat per dag, meddelade Kardor. Han fortsatte med att säga att man förväntar sig kunna exportera 2,5 miljoner fat per dag till slutet av det iranska året, vilket slutar i mars 2017. Vid samma tillfälle meddelade även Irans oljeminister Bijan Zanganeh att landet förväntar sig att nå en produktionskapacitet på 4,03 miljoner fat per dag till slutet av det iranska året. Detta är precis under den nivå som landet producerade innan sanktionerna infördes. Vidare menar representanter från den iranska regeringen att landet måste nå dessa nivåer innan de kan gå med på ett avtal med de andra OPEC-medlemmarna om ett eventuellt produktionstak.

Tillsammans med Nigeria och Libyen så utgör Iran ett av de länder som är befriade från det avtal som OPEC lanserade i Algeriet. Enligt sekundära källor så uppgick Irans produktion under september till 3,665 miljoner fat per dag, men detta menar Kardor är fel och därför oacceptabelt att utgå ifrån när vid diskussion om OPEC:s totala produktionskapacitet, utan menar istället att Irans produktion uppgick till 3,9 miljoner fat per dag.

Det är inte bara Iran som ifrågasätter de sekundära källorna utan även Irak och Venezuela har kritiserat deras siffror, vilka ofta är lägre än de som de själva rapporterat till OPEC. Detta kan komma att utgöra ett hinder för ett eventuellt avtal i november mellan medlemsländerna i OPEC, då den totala produktionskapaciteten kan vara högre än det som OPEC utgår ifrån i sina förhandlingar.

Nytt perspektiv på USA:s strategiska oljelager

Politik/marknad: USA:s Energiminister Ernest Moniz sade under ett föredrag vid Columbia University nyligen att de amerikanska beredskapslagren inte längre skulle ses i relation till landets importbehov eller inhemska oljeproduktion. ”Folk tänker fortfarande på dem som: - Hur många dagars importbehov täcker de? Nej, vad vi nu säger är att oavsett hur mycket olja vi producerar i USA, och vi producerar mycket mer än tidigare, så kommer vi inte vara oberoende av det internationella oljepriset.” USA är bundet av IEA:s grundläggande avtal, IEP-avtalet, som stipulerar att medlemmar ska hålla lager motsvarande 90 dagars nettoimportbehov, men landet har i decennier hållit långt större lager än så, alltså även innan importbehovet började minska under senare år.

Moniz sade även att ”Ett stort leveransavbrott någonstans kommer påverka våra konsumenter, vår ekonomi, vilket är varför vi fortsatt behöver ett strategiskt oljelager för att kunna möta en sådan situation”. Energiministerns kommentarer kom kort efter att Energidepartementets utvärdering av oljelagringen presenterats i september. Som det tidigare rapporterats har det strategiska lagrets storlek, för närvarande runt 695,1 miljoner fat råolja, debatterats på senare år, inte minst i ljuset av rekordstora kommersiella lager och en ökande inhemsk oljeproduktion.

Gammal infrastruktur kring lagrets fyra huvudsakliga anläggningar (två i Louisiana och två i Texas) har dessutom givit upphov till ett stort investeringsbehov. Kongressen beslöt tidigare i år att tillåta försäljning av mellan 148 och 159 miljoner fat råolja ur reserven fram till budgetåret 2025 för att finansiera nödvändiga renoveringar och ombyggnader. I och med skifferoljeboomen i Texas och centrala Mellanvästern och hur detta förändrat flöden i landets energisystem har det även befarats att lageravtappningskapaciteten påverkats, eftersom de rörledningar som går från lageranläggningarna till tidigare importberoende raffinadericentra utmed Golfkusten nu kommer från områden som är välförsörjda av den inhemska produktionen, där ytterligare volymer inte kommer behövas. En del av pengarna från lagerutförsäljningarna ska därför finansiera nya hamnanläggningar för lagren, varifrån råolja kan skeppas ut till mer behövande delar av USA och omvärlden.

I sin utvärdering av det strategiska oljelagret har Energidepartementet rekommenderat att inga ytterligare utförsäljningar görs efter de nu beslutade. Enligt rapporten behöver USA:s strategiska lager uppgå till minst 530 miljoner fat råolja för att uppnå önskad effekt. Dock finns det inga klara effektvinster med att ha ett beredskapslager som övergår 600 miljoner fat, då risken för ett så stort och långvarigt avbrott där så stora volymer skulle behövas är försvinnande liten.

Energidepartementet försökte även ta udden av argument om att USA:s inhemska producenter (främst skifferoljeproducenter) nu utgjorde en flexibel produktionsreserv och snabbt kunde öka sin produktion om en global bristsituation utvecklades, vilket skulle urholka det strategiska oljelagrets betydelse. I rapporten uppges att ”I en riktig kris, skulle priseskaleringar orsaka omfattande ekonomisk skada innan USA:s oljeproducenter lyckats skala upp sin produktion”, samt att ”Utökad amerikansk produktion bidrar med verklig resiliens för oljemarknaden, men kan inte ersätta den effekt som en strategisk beredskapslagring ger”.

Perspektivskiftet var väntat, givet signaler senaste året om att en radikal nedmontering av beredskapslagret inte skulle bli aktuell, trots att landets importbehov sjunkit betydligt och lagret därmed växt i relativ storlek. Att antalet dagar av import som täcks av lagret inte längre är styrande, utan ett effektmål relaterat till de internationella oljemarknaderna är extra intressant, givet inte minst IEA:s arbete att attrahera nya medlemmar som exempelvis Mexiko som är nettoexportör av råolja.

OPEC har fortfarande en bit kvar till en överenskommelse om produktionsnivåer

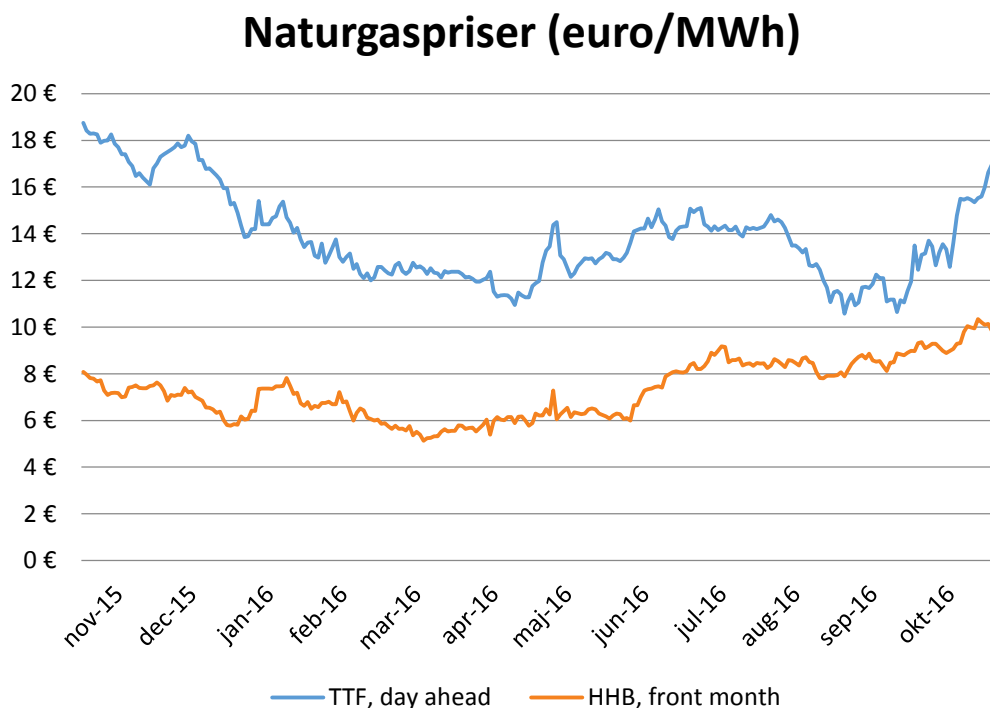
Marknad/utbud: Efter samtal, diskussioner och överläggningar under World Energy Congress i Istanbul som hölls för två veckor sedan så gav Ryssland besked om att de förmodligen kommer att gå med på ett eventuellt produktionstak om OPEC lyckas enas om ett sådant vid OPEC-mötet i november.

Med hur mycket och hur länge som Ryssland är redo att justera sin produktion är dock fortfarande oklart. Vice presidenten för Rysslands näst största råoljeproducent Lukoil, Leonid Fedun, anser att frysa produktionen vid produktionsnivåerna från januari 2016 års nivåer är något som de överväger kan vara rimligt. Ryssland producerade under januari 10,88 miljoner fat per dag och om de skulle återgå till de nivåerna så skulle det innebära en total minskning på två procent från de rekordhöga septembervivåerna på 11,11 miljoner fat per dag.

Det finns flera faktorer som talar för att det kommer bli svårt att nå en överenskommelse i november. En faktor som spelar in är att borrhingsaktiviteten i Nordamerika har ökat till följd av att priset har återhämtat sig. Detta innebär att det kommer bli svårare för OPEC att kunna minska det nuvarande överutbudet genom en produktionsminskning, om det visar sig att den nordamerikanska produktionen är mer robust än väntat. Samtidigt har Iran, Libyen och Nigeria signalerat att de vill återta de marknadsandelar som de förlorat och återgå till tidigare (högre) nivåer av produktions- och exportkapacitet. Hur sannolikt det är att de kan återgå till de nivåer som de önskar är dock väldigt oklart.

Naturgasmarknaderna

Den europeiska gasmarknaden har under de senaste två veckorna styrts av en mer ansträngd situation mellan utbud och efterfrågebalans, vilket framför har fått det brittiska hubbpriset NBP att gå upp. Det brittiska hubbpriset steg till strax under 46 pence per therm under fredagens handel, vilket var en stark uppgång från veckan innan då priset låg på runt 42 pence per therm. Det är framför allt färre LNG-leveranser och kallare väder som fått priserna att reagera. Nyheten om att mer än tidigare väntat av Frankrikes kärnkraftskapacitet kommer att vara nedstängd en tid framöver har också varit en bidragande faktor till att de europeiska hubbpriserna har stärkts. De norska gasleveranserna har dock återhämtat sig efter att underhållsarbetet avslutats på viktiga gasfält.

Källa: Montel

Nyheter i korthet: Naturgas

Iran ser sig inte som en konkurrent till Ryssland på den europeiska gasmarknaden

Export: Irans regering meddelade under en energikonferens i Tehran att landets gasexportpolicy inte syftar till att konkurrera med Ryssland om marknadsandelar på den europeiska marknaden, utan att deras framtida export kommer att rikta sig mot länder i närområdet.

Efter att sanktionerna lyfts i början på året så har Iran meddelat att de planerar för en betydande produktionsökning för att möta den inhemska efterfrågan på gas, men också för att öka landets exportkapacitet. Irans ställföreträdande minister för gasfrågor, Hamid-Reza Araqi, uttalade sig under förra veckan kring landets framtida gasexport och menade då att Europa kan komma att bli en framtida exportmarknad för landet, men att detta kommer att ske via handel på den globala LNG-marknaden.

På samma sätt som Ryssland har en låg marginaproduktionskostnad för sin gas så kan Iran också producera gas relativt billigt, men eftersom det inte finns någon existerande infrastruktur på plats överväger Iran för tillfället inte export till Europa via rörledning.

VD:n för Irans statliga gasföretag, Mohammad-Reza Qodsizadeh, har sagt att företagets mål är att öka sin export från nuvarande nivå på en procent till tio procent. De marknader som de framför allt ser som deras tillväxtmarknader är Turkiet, Irak, Oman, Kuwait och Pakistan.

Stark efterfrågetillväxt för gasol i Asien

Marknad: Efterfrågan på gasol sköt i höjden i Asien under förra veckan och priset steg till 388,50 dollar per ton. Det var framför allt på grund av ökad efterfrågan i Kina där kinesiska företag ökat sina lagerintag inför vintern, samt ett högt prissatt avtal med Saudiarabien som fick priset att gå upp.

Efterfrågetillväxten kommer framför allt från kinesiska importörer, såsom Ouhua Energy, Star Gas, Oriental Energy och Tianjin Bohai, vilka har köpt stora månadsleveranser för oktober och november med laster av propan och butan. Japanska lagervolymer uppges däremot vara höga inför vintern.

Nyheten om att Saudi Aramco hade sålt en last innehållande 11 000 ton propan och 33 000 ton butan, där priset för propan låg på 376 dollar per ton och butan på 406 dollar per ton, bidrog också till att priserna gick upp. Det saudiska försäljningspriset ansågs vara högt, men det är i linje med hur marknaden rör sig för tillfället eftersom det finns indikationer på en prisåterhämtning, menar många marknadsanalytiker. Marknaden har indikerat på en viss återhämtning under de senaste två-tre månaderna i och med att produktionen från skifferformationerna i Nordamerika har minskat.

Framsteg i förhandlingarna mellan EU-kommissionen och Gazprom

Marknad/policy: EU-kommissionen och Gazprom har närmat sig en överenskommelse kring den fem år långa utredning som EU:s konkurrensmyndighet fört mot Gazprom. Överenskommelsen kan komma att innebära att Gazprom slipper betala böter, vilket upprör många Östeuropeiska stater.

EU:s konkurrenskommissionär Margrethe Vestager och Gazproms vice ordförande för förvaltningskommittén Alexander Medvedev kommer att träffas under veckan för att försöka komma överens om förutsättningarna för en överenskommelse. Enligt det avtal som nu diskuteras så förväntas Gazprom att juridiskt binda sig till att justera sin affärsmodell i utbyte mot att de slipper att betala böter. Om båda parter kommer överens kommer avtalet att genomgå ett ”marknadstest” som kommer att utvärderas innan EU helt beslutar sig kring hur avtalet ska utformas.

Vitryssland och Ryssland har enats om gaspris

Export/import: IEA Som det har rapporterats tidigare har Vitryssland och Ryssland varit oeniga kring vilket pris Vitryssland ska betala för import av rysk gas. Detta resulterade i att Ryssland minskade sin export av petroleumprodukter till Vitryssland, vilket Vitryssland besvarade med att besluta sig för att öka sina transittariffer med 50 procent för ryska oljeleveranser till Europa.

Vitryssland ändrade dock sitt beslut efter att de båda länderna i förra veckan nådde en överenskommelse kring priset för gasimporten från Ryssland, samt en överenskommelse om hur stora volymer av petroleumprodukter som Ryssland ska leverera till Vitryssland.

Vitryssland planerade innan överenskommelsen att öka transittarifferna till 400,98 rubel per ton för Unecha-adamovo Zastava ruten från tidigare och nuvarande 267,32 rubel per ton, 172,23 rubel per ton för Unecha-Brody ruten i jämförelse med 114,82 rubel per ton och 58,47 rubel per ton för Nevel-Polotsky-Vysokoye ruten i jämförelse med 32,31 rubel per ton.

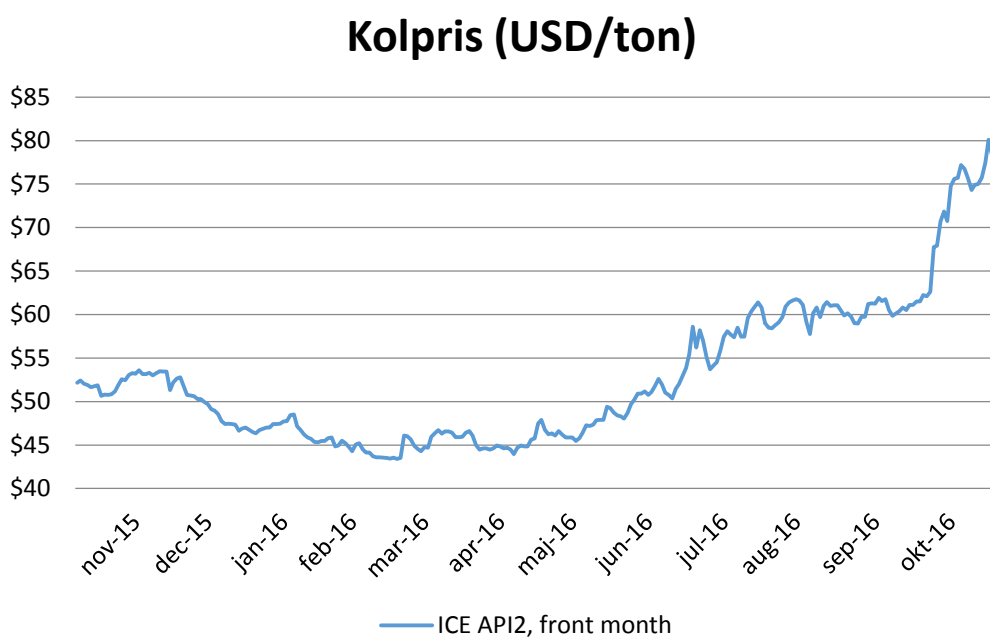
Samtidigt som länderna enades om gaspriset och leveranser av petroleumprodukter kom de också överens om att återuppta råoljeleveranserna till Vitryssland på 24 miljoner ton per år, meddelade den ryska vice premiärministern Arkady Dvorkovich enligt regeringens hemsida.

Många analytiker menar att om parterna inte hade lyckats komma överens och tarifferna hade höjts så hade Ryssland med största sannolikhet stoppat sina leveranser via Druzhba-ledningarna och omriktat sina volymer till andra hamnar. Förra året transporterade Ryssland runt 63,5 miljoner ton råolja genom ledningar via Vitryssland vidare till Tjeckien, Tyskland, Ungern, Polen, Slovakien och Ukraina. Efter att gasdispyten blossade upp mellan de två länderna i maj tidigare i år så har Vitrysslands gasskuld för uteblivna betalningar till Ryssland uppgått till 300 miljoner dollar, enligt Ryssland. Enligt Vitryssland så uppgår skulden till 281 miljoner dollar och efter att de nådde uppgörelsen så meddelade Vitryssland att de planerar att betala tillbaka sin skuld under mitten på oktober.

Kolmarknaderna

Kolpriserna i Europa har under de senaste två veckorna kommit upp i samma nivåer som för två år sedan. Det europeiska referenspriset API 2 stängde efter vecka 42 på 79,15 dollar per ton, från att ha varit uppe och vänt över 80 dollar per ton tidigare under veckan.

Framför allt är det ökande kolpriser på stillhavsmarknaden som drar med sig de europeiska kolpriserna upp. Stillhavsmarknaden har den senaste tiden präglats av en ansträngd utbudssituation samtidigt som inköpare i Kina och Sydkorea köper mycket kol för lageruppbyggnad inför vintern. Även om Kina den senaste tiden har genomfört en rad insatser för att öka sin inhemska kolproduktion så ökade landets kolimport med 37 procent under september jämfört med samma månad förra året.

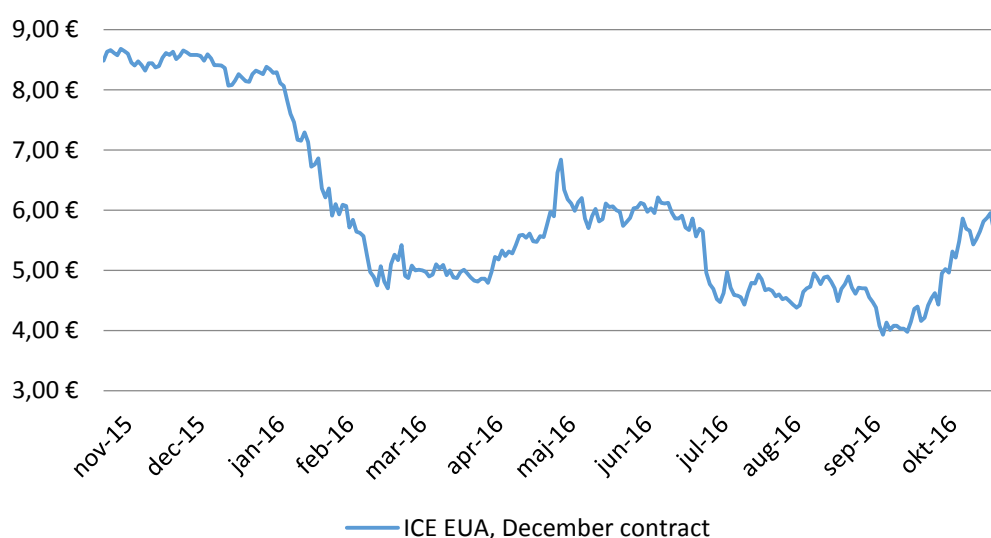

Källa: Montel

Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet (ETS) har under de två senaste veckorna fått stöd av stigande kolpriser och att mycket fransk kärnkraft är avstängd på grund av säkerhetskontroller, vilket ökar efterfrågan på fossilbaserad kraftproduktion.

Utsläppsrättspris euro/ton

Källa: Montel